

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii cu privire la modificarea Regulamentului privind definirea, descrierea, prezentarea și etichetarea băuturilor ce conțin alcool, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 589/2023

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul menționat supra este elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

La elaborarea proiectului dat s-a ținut cont inclusiv de propunerile și recomandările I.P. „Oficiul Național al Viei și Vinului” și I.P. „Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor”.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul propus vine să asigure realizarea acțiunii nr. 78 din Planul național de reglementări pentru anul 2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 841/2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 564-568, art. 1012).

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Regulamentul privind definirea, descrierea, prezentarea și etichetarea băuturilor ce conțin alcool, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 589/2023 transpune parțial Regulamentul (UE) nr. 2019/787 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 privind definirea, descrierea, prezentarea și etichetarea băuturilor spirtoase, utilizarea denumirilor băuturilor spirtoase în prezentarea și etichetarea altor produse alimentare, protecția indicațiilor geografice ale băuturilor spirtoase, utilizarea alcoolului etilic și a distilatelor de origine agricolă în băuturile alcoolice, și de abrogare a Regulamentului (CE) nr.110/2008, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul delegat (UE) 2022/1303 al Comisiei din 25 aprilie 2022. Însă, la momentul preluării acestui Regulament, prevederile ce țin de produsele alimentare care utilizează băuturi ce conțin alcool nu au fost preluate, pe motiv că actul dat se referă strict la reglementarea băuturilor ce conțin alcool. Dar, în procesul de implementare, am constatat că totuși aceste prevederi trebuie să fie prevăzute în legislația națională, iar așa cum nu există un alt act care să prevadă aceste moment, s-a decis ajustarea Regulamentului dat.

De asemenea, de la aprobarea acestuia, Regulamentul (UE) nr. 2019/787 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2024/1143 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 privind indicațiile geografice pentru vin, băuturi spirtoase și produse agricole, precum și privind specialitățile tradiționale garantate și mențiunile facultative de calitate pentru produsele agricole, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1308/2013, (UE) 2019/787 și (UE) 2019/1753 și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1151/2012. Astfel, pentru o aliniere corectă la aquis-ul comunitar este necesar ca în

actele naționale să fie prevăzute și aceste modificări. Acestea, în mare parte se referă la reglementarea unor produse noi (rachiou de cartofi, rachiou de pâine, rachiou de sevă de mesteacăn, rachiou de sevă de arțar și rachiou de sevă de mesteacăn și arțar), excluderea unor noțiuni (grup, denumire generică), cât și prevederi aferente indicațiilor geografice, inclusiv conținutul documentului unic, și de completare a caietului de sarcini.

În același timp, de la aprobarea Regulamentului privind definirea, descrierea, prezentarea și etichetarea băuturilor ce conțin alcool, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 589/2023, Ministerul a recepționat câteva adresări (Î.M. „Zernoff” S.R.L., F.P.C. „Bojo-Vin” S.R.L., S.R.L. „Global Spirit”, „Cascadvin” S.R.L. ș.a.), aferente unor indici fizico-chimice ale produselor ce conțin alcool. Astfel, pentru a nu avea agenții economici bariere în procesul de producere, s-a decis ajustarea acestora. La fel, din propria experiență, I.P. „Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor” la fel a venit cu propunerea de ajustare a unor indici, cât și unele clarificări.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

Obiectiv general

- Garantarea autenticității și calității mai înalte a produselor.

Obiective specifice

- Asigurarea condițiilor de fabricare și comercializare a băuturilor ce conțin alcool.
- Asigurarea condițiilor de utilizare a băuturilor ce conțin alcool la producerea produselor alimentare.
- Revizuirea și modificarea indicilor care creează impedimente agenților economici, însă în același timp să nu influențeze asupra calității produsului.

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Calitatea și diversitatea producției de băuturi ce conțin alcool reprezintă unul din punctele forte importante ale țării, creând un avantaj concurențial pentru producători. Acest fapt se datorează în primul rând abilităților și sârguinței producătorilor, iar pentru a conferi vizibilitate eforturilor depuse, este necesar de creat condiții.

În acest scop, proiectul dat vine să ajusteze unele prevederi, care, conform celor menționate de agenți economici din domeniu, creează unele impedimente/neclarități în procesul fie de producere, fie de comercializare.

Astfel, pentru a exclude aceste impedimente, vor fi ajustate cerințele pentru alcoolul etilic de origine agricolă rectificat, în concordanță cu prevederile UE, unele cerințe pentru categoriile de produse „Cocktail” (concentrația în masă a acidului citric, presiunea dioxidului de carbon), „Tequila” (materia primă, concentrația alcoolică, concentrația în masă a alcoolului metilic), „Vodca” (nivelurile de reziduuri pentru alcool etilic), „Vodca aromatizată” (concentrația în masă a alcoolului metilic, procese tehnologice, îndulcitori) ș.a.

Totodată, în contextul modificării Regulamentului (UE) nr. 2019/787 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 prin Regulamentul (UE) 2024/1143 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024, au fost stabilite noi prevederi, care sunt binevenite și în actele naționale, și anume:

- reglementarea unor produse noi (rachieu de cartofi, rachieu de pâine, rachieu de sevă de mesteacăn, rachieu de sevă de arțar și rachieu de sevă de mesteacăn și arțar ș.a.);
- cerințe pentru indicațiile geografice (conținutul caietului de sarcini, conținutul documentului unic etc.);
- cât și alte prevederi neesențiale.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Intervenția respectivă este binevenită pentru agenții economici, deoarece vor fi excluse acele impedimente cu care se confruntă la zi. În acest context, pentru a soluționa mai rapid situația creată, ar putea fi exclusă prevederea privind intrarea în vigoare a actului respectiv, așa ca acesta să intre în vigoare la o lună de la data publicării în Monitorul Oficial. Însă, având în vedere că actul va fi completat și cu unele prevederi noi, specificate la subpct. 3.1., considerăm că e necesar o perioadă mai lungă pentru a fi capabili toți agenții economici să implementeze noile cerințe.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Impact asupra sectorului public nu a fost identificat, deoarece proiectul dat nu implică acțiuni de reformă structurală sau instituțională.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Impact financiar nu a fost identificat, deoarece implementarea proiectului respectiv nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare de la bugetul de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul propus va avea un impact pozitiv asupra sectorului privat, atât producători de băuturi ce conțin alcool, cât și importatori, deoarece vor fi reglementate unele produse noi, dintre care unele fiind din import, cât și vor fi excluse impedimentele în activitate, semnalate de unii agenți economici.

Propunerea respectivă nu implică costuri de conformare, dar permite agenților economici din domeniu o activitate bine organizată.

4.4. Impactul social

Impact social nu a fost identificat, deoarece proiectul propus vine să creeze condiții de reglementare a băuturilor ce conțin alcool.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Intervenția propusă nu conține prevederi care ar avea impact asupra datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Intervenția propusă nu conține prevederi care ar avea impact asupra echității și egalității de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Intervenția propusă nu are impact asupra mediului.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Alte impacturi nu au fost identificate.

Impacturile descrise supra demonstrează oportunitatea intervenției și faptul că pentru o desfășurare bună a procesului de producere este necesar stabilirea unui cadru normativ ce va asigura agenții economici cu condiții clare de activitate. Actele Uniunii Europene ne oferă acest suport, iar proiectul propus creează un bun suport agenților economici, fără ca să implice anumite cheltuieli.

Reiterăm doar că intervenția propusă vine ajusteze cerințele pentru alcoolul etilic de origine agricolă rectificat, în concordanță cu prevederile UE, să reglementeze unele produse noi, să stabilească conținutul documentului unic, cât să ajusteze cerințele caietului de sarcini, să excludă unele impedimente semnalate de agenții economici, cât și să ajusteze unele prevederi deja prezente, dar care vor da o mie bună claritate actului normativ.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Proiectul dat transpune parțial Regulamentul (UE) 2019/787 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 privind definirea, descrierea, prezentarea și etichetarea băuturilor spirtoase, utilizarea denumirilor băuturilor spirtoase în prezentarea și etichetarea altor produse alimentare, protecția indicațiilor geografice ale băuturilor spirtoase, utilizarea alcoolului etilic și a distilatelor de origine agricolă în băuturile alcoolice, și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 110/2008, CELEX: 32019R0787, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 130 din 17 mai 2019, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2024/1143 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024.

Proiectul urmează a fi supus expertizei de compatibilitate în conformitate cu art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Obiectivele Regulamentul (UE) 2019/787 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019:

1. actualizarea normelor aplicabile definiției, descrierii, prezentării și etichetării băuturilor spirtoase, precum și reexaminarea modalităților de înregistrare și protejare a indicațiilor geografice ale băuturilor spirtoase;

2. atingerea unui nivel înalt de protecție a consumatorilor, eliminarea asimetriei informațiilor, prevenirea practicilor frauduloase, precum și asigurarea transparenței pieței și a concurenței loiale;

3. asigurarea utilizării uniforme a termenilor compuși și a aluziilor în statele membre, și punerea la dispoziția consumatorilor informații adecvate, protejându-i astfel de posibilitatea de a fi induși în eroare;

4. garantarea informării adecvate a consumatorilor și îmbunătățirea metodelor producției de calitate;

5. protejarea reputației anumitor băuturi spirtoase.

Prevederile proiectului actului normativ național transpun parțial prevederile Regulamentului (UE) 2019/787 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019, nefiind transpuse prevederile ce se aplică doar de statele Comunității Europene.

Proiectul propus vine cu unele ajustări pentru câteva categorii de produse (Cocktail și Tequila) care nu sunt prevăzute în actul UE însă, la solicitarea agenților economici, acestea au fost reglementate în actul național. Modificările se referă la ajustarea unor indici care, în proces de activitate, au demonstrat această necesitate.

La proiect a fost elaborat și Tabelul de concordanță la Regulamentul (UE) 2019/787 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 privind definirea, descrierea, prezentarea și etichetarea băuturilor spirtoase, utilizarea denumirilor băuturilor spirtoase în prezentarea și etichetarea altor produse alimentare, protecția indicațiilor geografice ale băuturilor spirtoase, utilizarea alcoolului etilic și a distilatelor de origine agricolă în băuturile alcoolice, și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 110/2008, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2024/1143 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Transpunerea actelor UE este necesară în contextul realizării obligațiilor ce rezultă din Acordul de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, menționate la art. 67 Capitolul 12 (Agricultura și dezvoltarea rurală) din Titlul IV „Cooperarea economică și alte tipuri de cooperare sectorială”.

Astfel, proiectul propus vine să ajusteze cadrul național la rigorile Uniunii Europene în domeniul producerii băuturilor spirtoase, și anume, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/787 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 privind definirea, descrierea, prezentarea și etichetarea băuturilor spirtoase, utilizarea denumirilor băuturilor spirtoase în prezentarea și etichetarea altor produse alimentare, protecția indicațiilor geografice ale băuturilor spirtoase, utilizarea alcoolului etilic și a distilatelor de origine agricolă în băuturile alcoolice, și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 110/2008, CELEX: 32019R0787, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2024/1143 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024.

Prin proiectul propus, urmează să asigurăm buna funcționare a activității agenților economici din domeniul dat.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În vederea respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea proiectului propus a fost plasat pe site-ul web oficial www.particip.gov.md, la data de 10.01.2025 (<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-de-initiere-a-elaborarii-proiectului-hotararii-cu-privire-la-modificarea-regulamentului-privind-definirea-descrierea-prezentarea-si-etichetarea-bauturilor-ce-contin-alcool-aprobat-prin-hotararea->

[guvernului-nr-5892023/13766](#)), fiind acordat termenul de 24.01.2025 pentru comentarii și propuneri.

Suplimentar, pentru eficientizarea procesului de consultare, despre inițierea proiectului au fost informați, prin mesaj electronic, mai multe părți interesate (Agenția Națională pentru Siguranța Alimenetelor, I.P. „Oficiul Național al Viei și Vinului, „Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor”, S.A. „Bardar”, SATI „TVKZ „Kvint””, „Zernoff Beverages” S.R.L., „Cascadvin” S.R.L., S.R.L. „Global Spirit”, F.P.C. „Bojo-Vin” S.R.L.), majoritatea prezentând propuneri de modificare a actului actual.

Setul de documente urmează a fi examinat și avizat de către autoritățile interesate.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție în corespundere cu art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și expertizei juridice în corespundere cu art. 37 din aceeași Lege.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Prevederile proiectului dat vor fi încadrate în Regulamentul privind definirea, descrierea, prezentarea și etichetarea băuturilor ce conțin alcool, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 589/2023.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului respectiv se va iniția odată cu intrarea în vigoare a acestuia, răstrângându-se asupra tuturor agenților economici din sectorul de producere și comercializare a băuturilor ce conțin alcool.

Ludmila CATLABUGA,
Ministru